

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 7 czerwca 2010 r.

**Pani
Anna Rydzewska
Burmistrz Obornik**

LPO-4101-06-03/2010
P/10/161

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu skontrolowała Urząd Miejski w Obornikach (zwany dalej „Urzędem”), w zakresie stanu realizacji zadań finansowanych ze środków „Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011”.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokóle kontroli podpisanym w dniu 24 maja 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Burmistrz niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości proces przygotowania i realizacji zadań pod nazwą: „Rozwój obszaru aktywizacji gospodarczej i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego w gminie Oborniki poprzez budowę systemu komunikacyjnego w ciągu dróg gminnych i powiatowych – ciąg ul. Towarowej” (droga gminna Oborniki – Rożnowo) na długości 3.048mb („zadanie nr 1”) oraz „Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez remont mostu, budowę i przebudowę jezdni, chodników, ścieżki pieszo-rowerowej w ciągu ul. Armii Poznań w Obornikach” na długości 1566mb („zadanie nr 2”). Powyższa ocena wynika z niżej zaprezentowanych ocen częściowych.

1. Gmina Oborniki na dzień 1 stycznia 2010 r. zarządzała drogami gminnymi o łącznej długości 105,8 km. Ustalenia kontroli NIK wykazały, że Urząd jako zarządca dróg gminnych wbrew postanowieniom § 10 i § 11, w związku z treścią § 21 rozporządzenia Ministra

¹ Dz.U. z 2007r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom², nie zaprowadził w wymaganym terminie ewidencji dróg obejmującej m.in. książki dróg, dziennik objazdu dróg gminnych, książki obiektów mostowych, karty obiektów mostowych oraz wykazy obiektów mostowych. Urząd zaprowadził jedynie dla jednego obiektu mostowego (spośród dwóch zarządzanych), książkę obiektu budowlanego.

Urząd nie dokumentował we właściwy sposób okresowych przeglądów stanu technicznego tych dróg, o czym stanowią przepisy art. 20 pkt 10 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych³, a także art. 62 ust. 1 pkt 1a oraz pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane⁴. Jak wynika z ustaleń kontroli i wyjaśnień kierownika Wydziału Inwestycji Urzędu objazdy dróg dokumentowano w formie notatek służbowych lub „wykazów ubytków”, które zdaniem NIK nie stanowiły dokumentacji okresowych przeglądów stanu technicznego dróg gminnych.

2. Urząd w ramach Programu zrealizował w 2009 r. zadanie nr 1 za kwotę 2.957.500,80 zł, w tym 1.432.350 zł ze środków dotacji budżetu państwa. Ponadto, Urząd na podstawie przeprowadzonego postępowania przetargowego, zawarł w 2010 r. umowę na wykonanie zadania nr 2. Realizację zadania, którego koszt zaplanowano w wysokości 5.012.000 zł, w tym 2.484.900 zł ze środków dotacji celowej z budżetu państwa, rozpoczęto w terminie określonym w umowie zawartej z Wojewodą Wielkopolskim.

Zdaniem NIK, wybór ww. odcinków dróg do przebudowy był uzasadniony oraz zgodny z założeniami i celami Programu. Drogi zostały wytypowane na podstawie wieloletniego „Planu Rozwoju Lokalnego wraz ze strategią Rozwoju Miasta i Gminy Oborniki na lata 2006-2013” z uwzględnieniem konieczności poprawy warunków komunikacyjnych i warunków bezpieczeństwa ruchu drogowego w Mieście i Gminie Oborniki.

3. NIK pozytywnie ocenia prawidłowość postępowania Urzędu przy udzieleniu zamówień publicznych na wykonanie zadań objętych kontrolą. NIK wskazuje jednak, że w protokole postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na realizację zadania nr 1 omyłkowo podano niezgodne ze stanem faktycznym daty składania i otwarcia ofert, co stanowiło naruszenie § 2 pkt 8 i 9 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia

² Dz. U. z 2005 r. Nr 67, poz. 582

³ Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 ze zm.

16 października 2008 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego⁵.

W ocenie NIK, Urząd prawidłowo przygotował oba procesy inwestycyjne w zakresie uzyskania wymaganych decyzji i pozwoleń oraz zgłoszenia właściwym organom robót budowlanych. Zgromadzona w trakcie budowy zadania nr 1 dokumentacja zastosowanych materiałów i wykonanych badań (wyniki badań laboratoryjnych, certyfikaty jakości, deklaracje zgodności) świadczy o przestrzeganiu przez wykonawców procesu technologicznego określonego w Szczegółowych Specyfikacjach Technicznych („SST”). NIK zwraca jednak uwagę na niewyegzekwowanie od wykonawców obu inwestycji, obowiązku opracowania programu zapewnienia jakości, który zgodnie z postanowieniami SST powinien zostać przekazany inwestorowi. Dokonane w toku kontroli NIK oględziny zrealizowanego zadania nr 1 nie ujawniły nierówności lub uszkodzeń nawierzchni ul. Towarowej oraz wykonanych chodników. Stwierdzone uszkodzenie krawężników przy ul. Ks. A. Schmidta w Rożnowie miało charakter mechaniczny i jak wynika z wyjaśnień kierownika Wydziału Inwestycji Urzędu powstało w toku użytkowania jezdni. Oględziny zadania nr 2 potwierdziły rozpoczęcie realizacji robót budowlanych w zakresie określonym dokumentacją projektową i umową z wykonawcą.

4. NIK negatywnie ocenia pod względem rzetelności, sposób dokumentowania i sprawowania przez Urząd nadzoru nad wykonaniem i odbiorem robót drogowych.

W wyniku kontroli ustalono m.in. że wykonawca zadania nr 1 wykonał podstawowe roboty budowlane niezgodnie z projektem technicznym, przedmiarem robót i kosztorysem ofertowym stanowiącym załącznik do zawartej umowy. Według oceny inspektora nadzoru, wartość zaniechanych robót podstawowych wyniosła 53.375,13 zł netto, a wartość wykonanych robót dodatkowych 148.983,68 zł netto. Jak wynika z ustaleń kontroli i wyjaśnień pani Burmistrz, konieczność wprowadzenia ww. zmian wystąpiła w toku realizacji robót budowlanych na podstawie protokołów konieczności, a Urząd w oparciu o opracowany operat pomiarowy i kosztorys inwestorski, rozliczył ww. należności udzielając zamówień uzupełniających na wykonanie części faktycznie zrealizowanych robót uzupełniających.

NIK negatywnie ocenia przy tym rzetelność dokonanego w dniu 3 sierpnia 2009 r. końcowego odbioru robót zadania nr 1, z którego wynika, że wszystkie roboty budowlane objęte przedmiarem robót i kosztorysem ofertowym w ramach zamówienia podstawowego zostały wykonane. Z ustaleń kontroli NIK wynika, że faktycznego obmiaru wykonanych

⁵ Dz. U. z 2008 r. Nr 188, poz. 1154

robót oraz rozliczenia robót zaniechanych i dodatkowych dokonano w ramach przygotowania procedur udzielenia zamówienia uzupełniającego na kwotę 95.608,55 zł netto, tj. w miesiącach sierpień-listopad 2009 r.

NIK stwierdziła ponadto, że w ramach zadania nr 1 dla prac wykonywanych na podstawie zgłoszenia wykonania robót do organu nadzoru budowlanego – budowy chodników przy ul. Polnej w Obornikach (o wartości 59.824,92 zł netto) oraz ul. Ks. Adama Schmidta (52.348,52 zł netto) i ul. Dworcowej (54.819,92 zł netto) w Rożnowie, w Urzędzie nie prowadzono pisemnej dokumentacji świadczącej o bieżącym nadzorze nad przebiegiem robót oraz o odbiorze robót ulegających zakryciu lub robót zanikających, których warunki realizacji określały SST. W ocenie NIK, były to działania nierzetelne.

Na podstawie dokumentacji budowy stwierdzono ponadto w dwóch przypadkach, brak odbioru przez inspektora nadzoru robót ulegających zakryciu, zgłoszonych przez kierownika budowy, co NIK ocenia negatywnie z punktu widzenia kryterium rzetelności i gospodarności. Dotyczyło to w szczególności zgłoszenia wykonania: w dniu 14 maja 2009 r. kanalizacji wraz ze studniami po obu stronach ul. Towarowej przy skrzyżowaniu z ul. Polną w Obornikach (zadanie nr 1), a w dniu 30 kwietnia 2010 r. wykopu i montażu kolektora deszczowego w ciągu ul. Armii Poznań w Obornikach (zadanie nr 2). NIK wskazuje na to, że brak ww. czynności z zakresu nadzoru inwestorskiego zwiększa ryzyko wystąpienia w przyszłości wad przebudowanych dróg.

5. W związku z udzieleniem przez Urząd zamówień uzupełniających na realizację zadania nr 1, na mocy dwóch aneksów zmieniono postanowienia umowy o dofinansowanie projektu zawartej przez Gminę z Wojewodą Wielkopolskim w części dotyczącej zakresu rzeczowego i terminu realizacji zadania. Urząd zrealizował to zadanie w terminie określonym umową z Wojewodą, a także terminowo przekazał Wojewodzie Wielkopolskiemu sprawozdanie z wykorzystania środków dotacji. Wojewoda Wielkopolski na podstawie przeprowadzonej kontroli oraz przedłożonych przez Urząd dokumentów i faktur, w dniu 21 grudnia 2009 r. przekazał Gminie dotację celową w kwocie 1.432.350 zł stanowiącą 48,4% kosztów zakończonego zadania nr 1.

6. Badania kontrolne NIK wykazały ponadto, że umowy na realizację obu inwestycji zabezpieczały terminową ich realizację jak również uprawniają Gminę do egzekwowania obowiązku usunięcia ew. wad i usterek. Zgodnie z postanowieniami zawartymi w SIWZ i umowach wykonawcy udzielili Gminie trzy i pięcioletniej gwarancji (zadanie nr 1, w tym odrębnie na roboty podstawowe i roboty uzupełniające) i pięcioletniej gwarancji (zadanie nr 2), zabezpieczonych gwarancjami ubezpieczeniowymi usunięcia wad i usterek.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Zaprorowadzenie kompletnej ewidencji dróg i zapewnienie bieżącego jej prowadzenia.
2. Prawidłowe dokumentowanie okresowych przeglądów stanu technicznego dróg gminnych.
3. Zapewnienie rzetelnego dokumentowania nadzoru sprawowanego nad przebiegiem robót drogowych, w tym rzetelnego dokumentowania odbiorów robót zanikających i ulegających zakryciu oraz robót końcowych.
4. Egzekwowanie od wykonawców obowiązków wynikających z dokumentacji technicznej inwestycji.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu, działając na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Burmistrz, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Burmistrz prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Rozdzielnik:

1. Adresat.
2. Aa.